

ШОЪЛ ТАВЫСЫ

РЕСПУБЛИКАЛЫК
ЯМАГАТ-ПОЛИТИКАЛЫК ГАЗЕТА

ГОЛОС СТЕПИ

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ
ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

№ 41 (8677)

12 ОКТЯБРЬ

2017 йыл

КИШИ ЮМА

КАЗАН АЙЫ

1931-нчи йылдан алып шыгады

РЕСПУБЛИКАЛЫК ПРОЕКТКЕ КОЪРЕ

Комиссия туъзилген

«Дагестан Республикасында 2015-2017 йылларга «Россия Федерациясынын патшалык миллет политикасынын 2015 йылга дейимги стратегиясын яшавга шыгарув» деген Дагестан Республикасынын патшалык программасын «Ногайский район» МО-сында яшавга шыгарув мыратта» деген шара 2017 йылдын 19 октябринде Ногай районинда озгарылады. Бу шара «Авылдас, калай яшайсынь?» деген республикалык проект бойынша озгарылады.

Шарады азырлев эм озгарув бойынша тоьмендеги комиссия туъзилген.

Ярлыкапов Б.А. – «Ногайский район» МО администрациясынын аькимбасынын орынбасарынын куллыгын юритувчи, комиссиядын председатели, проекттин координаторы.

Комиссиядын азгала-ры:

Аджибайрамов З.К. – «село Терекли Мектеб» СП МО аькимбасы (келисуьвге коьре).

Абубекерова С.К. – «Орталык район китапхана» МКУ директоры, хатынкызлар район советинин председатели.

Балкаев Р.Р. – «Ногайский район» МО администрациясынын пресс секретари.

Кудайбердиев Я.Т. – «Ногайский район» МО администрациясынын культура боьлигинин етекшиси.

Койлубаев А.И. – Россия ОМВД-сынын Ногай район бойынша боьлигинин етекшиси (келисуьвге коьре).

Кожаяева Э.Ю. – «Шоьл тавысы» республикалык газетасынын редакция-

сы» ГБУ РД бас редакторы (келисуьвге коьре).

Караянов С.А. – «Халк оьнери эм маданият оьрле-нуьв орталыгы» МКУ директоры.

Отегенова К.Ю. – «Ногайский район» МО администрациясынын билимлендируьв боьлигинин етекшиси.

Сарсеев С.А.А. – «Яслык» МКУ МЦ директоры.

Суюндиков З.Б. – «Сельсовет Коктюбинский» МО СП аькимбасы (келисуьвге коьре).

Саитов Э.С. – «Ногайский район» МО Ямагат палатасынын председатели.

Шандавова Т.Н. – «Ногайский район» МО администрациясынын ислеринин управляющийи.

Шахбанов О.Г.М. – «Шумлекская СОШ» МКОУ директоры.

Шахбанов А.М. – «Ногайский район» МР Депутатлар йыйынынын депутаты (келисуьвге коьре).

Ярикбаева К.Д. – «Терекли-Мектебская СОШ им. А.Ш. Джанибекова» МКОУ директоры.

РАЙОН ЕРИНДЕ

Элимиздинь оьктемлиги эм таянувы



Биз баьримиз де окувшы болганмыз, аьр биримиздинь окутувшысы бар. Аьр кайсымыз суьйикли, аявлы окутувшымызды оьз юрегимизде саклаймыз. Окутувшылар дуьняда энъ де баалы затты – билимди бередилер. Олар энъ де биринши болып, яхшы ман яманды айырып, сонъ класстан класска коьшкен сайын яшавда оьз орынды излевге аьзирленип уьйретидилер.

Сыйлы окутувшылар-ка багысланып, олардын кеспи байрам куьнинде, Терекли-Мектеб авылын-дагы маданият уьйинде, билимлендируьв управ-лениеси эм маданият кул-лыкшылары ман уйгын-ланып, концерт озгарыл-ды. Сол куьн маданият уьйининь залы толы эди, сол окутувшыдын сыйы йогагы экенин шайытлай-ды. Мунда окутувшылар, окувшылар, аьр бир оку-тувшыды сыйлап билген аьдем келди. Шара юри-тувшылар Бурлиант Кур-манова эм Гюлгерен Сав-

катова бас деп созди «Ногайский район» МО администрациясынын аькимбасынын орынба-сарынын исин юритуьв-ши Х.Саитовка бердилер. – Буьгуьн биз Рос-сиядын келектегиси бойсынган аьдемлерди оьрметлеймиз. Сиз, оку-тувшылар яс несилды тер-биялайсыз. Яслардын колында – бизим келеек-тегимиз. Окутувшыдын иси бек авыр эм маьне-ли, тек куьшли аьдем-лер сосы кыйын исти бар-дырмага куьш табады-лар. Окутувшылар – эли-

миздинь алтын фонды, оьктемлиги эм таянувы, – деди Х.Саитов оьз соз-зинде. Сонъ ол оьз исинде уьстинликлерге етискен окутувшыларга Сый гра-моталар тапшырды.

Оннан сонъ Ногай районининь билимлен-дируьв управленисининь етекшиси К.Отегенова окутувшыларымыздын ийги иси тек районимыз-да тувыл, онынь тысында да белгили экенин эм олар ман оьктемсийтаганларын айтты. Солай ок, окутув-шыларга каратылган йлы соззлерин «село Терекли-

Мектеб» СП МО аьким-басы З.Аджибайрамов эм район окутувшыла-рынын профсоюз коми-тетининь председатели З.Аюпова да айтып, туьрли конкурсларда катнасып, баргылы орынларды бий-леген окутувшыларга Сый грамоталар тапшыр-дылар.

Бу шарада ногай яры-кандырувшы Муса Кур-маналиев аьзирлеген яркы-раган педагогика исининь усталары, бир неше неси-л балалар тербиялаган оку-тувшылар Ф. Ярлыкапо-вадынь, С. Заргишиева-дынь, Й. Агаспаровтынь, Х. Елакаева, З.Аджибаев эм баскалардын атла-ры да айтылмай калма-ды. Баьри ярасык соззлер-ден сонъ маданият кул-лыкшылары, окувшылар йьрлар йьрлап, ятлавлар окуп, коьнйил коьтерили-сте оьтееткан концерт-ти боьтен де ярасык этти-лер. Айтпага, композитор Я.Кудайбердиев коьбиз-да ойнады, Россия Язув-шылар эм журналистлер союзларынын агзасы М.Кожаяев ятлав оькыды, йьрлавышылар А.Романов, М.Клишинев, А.Аблезова, Э.Беккишиев эм баска-лар йьрладылар, балалар биов ансамбльерининь катнасувшылары бийиди-лер.

Н. КОЖАЕВА.

Суьвретте: Х.Саитов Сый грамота тапшырган мезгили.

ЯШАВШЫЛАР МАН ЙОЛЫГЫС

Авыл маьселелери мен таныстылар

Ногай районнынь етек-шилигининь делегациясы, район аькимбасы Мухтар-бий Аджековтынь басшы-лавы ман, сырасында район Депутатлар йыйынынын председатели Руслан Насы-ров, район аькимбасынын орынбасарынын куллыгын юритувчи Хамидулла Саи-тов болып, Куьнбатар авы-лында болдылар. Олардын барувынынь мырады – авыл яшавшыларынынь турмыс аьллери мен, олардын маь-селелери мен танысув.

Куьнбатар авыл 1902 йыл курылган. Мунда 2000 ювык аьдем яшайды. Бу авыл яшавшылар саны-

на коьре, район орталыгы Терекли-Мектебтен сонъ, экинши болады. Авылдын аьлги аькимбасы Алимур-за Бариев болады.

Район етекшилери эм авыл яшавшылары арасын-да авылды коьрклендируьв, газ бан канагатлав, коькысты шыгарув, йолларды ярасты-рув акында хабарласув бол-ды. Ама энъ де бас сорав – авылга газ аькелуьв эди. Район аькимбасы аьнлят-канлай, бу сорав акында биз республикага билдирген-миз эм ол ДР Оькиметинде каралады. Авыл хозяйство тармагында шегертки мен куьрес юритуьвге эс кара-

тылды.

Авыл бахша культуралар ман каьр шегеди, бийдай, пишен оьстиредилер, сонынь уьшин де олар-га татавылларды тазалав-да коьмек керек. Солай ок Терекли-Мектеб – Нариман – Шумлеклик – Куьн-батар деген йол осал аьл-де эм оны кебине келти-руьв уьшин грейдер йибер-меге тийисли. Авылда газ йок болганга, яшавшылар электрокуватты куллана-дылар эм сонынь уьшин де авыл электрокуваттан тез-тез уьзиледи. Авылда эски школадынь ярастырылган эки меканы бар, соларды

яшавшылар балалар бавла-рына бермеге суьедилер.

Авыл яшавшылары кел-ген конакларга оьзлерининь коьплеген тилеклерин, бу-йымларын айттылар. Район етекшилери оларды маьне берип тынъладылар эм амал болган шаклы шешпеге кер-гин белгиледи.

Сол куьн конаклар Оку-тувшыдынь байрам куь-нин де авыл окутувшыла-ры ман бирге белгиледи. Олар авыл окутувшыларын эм педагогикалык исининь ветеранларын байрам ман кутладылар. Педагогика-лык исининь ветеранларына шешекейлер тапшырылды.

Сессия озгарылаяк

2017-нчи йылдын 13-нчи октябринде «Ногайский район» МО администрация меканында 10 саьатте ДР-нынь «Ногайский район» МР Депутатлар йыйыны-нын 10-ншы сессиясы озгары-лады. Онда тоьмендеги соравлар каралаяк:

1. «Ногайский район» МО администрациясынын Положе-ниесин беркитуьв акында.

2. «Ногайский район» МО бюджетине 2017-нчи йыл-га туьрлентувлерди киритуьв акында.

3. «Ногайский район» МО администрациясынын структу-расы акында.

4. «Ногайский район» МР Уставына туьрлентувлер эм косымлар киритуьв акында.

5. «Ногайский район» МО

администрациясынын муьлк реестрине муниципаллык билим-лендируьв учреждениелерининь коьгалыслы амалларын киритуьв акында.

6. ДР-нынь «Ногайский район» МР-нынь 6-ншы кере шакыртылган Депутатлар йыйы-нынын 6-ншы сессиясынын «Коьшимли малшылык зонасын-дагы ерлер акында» карарынинь (19 июнь 2017 й., № 28) толты-рылувынынь барысы акында.

7. «Ногайский район» МР Депутатлар йыйынынынь шеретсиз 8-нчи сессиясынынь «Ногайский район» МО админи-страциясынынь структурасына туьрлентувлер киритуьв акын-да» карары (24 июль 2017 й., № 36) куьшиннен тайганы акында.

8. Туьрли соравлар.

ЙОГАРЫ БУЙРЫККА КОБРЕ

Ногай район прокуроры беркитилди



Ногай район прокуратурасында Дагестан Республикасынын прокурорынын 1-нши орынбасары Заур Сейфединович Тарханов ис аьрекетти мен болып, Россия Федерациясынын Генераллык Прокурорынын буйрыгы ман, Ногай район прокурорынын куллыгын юритувчи Анварбек Солтан-Салимович Сейтнев Ногай район прокуроры этилинип беркитилгени акында билдирув этти.

Бу шатлыклы шарада «Ногайский район» МО аькимбасынын орынбасарынын куллыгын юритувчи Баймагомед Ярлыкапов, «Ногайский район» МО аькимбасындагы Ямагат советинин председатели Эльмурза Сайтов, РФ МВД-нын Ногай району бойынша боьлигинин начальниги Абдурахман Койлубаев, республикалык коьблем информация амалларынын ваькиллери, район прокуратура куллыкшылары катнастылар.

Заур Тархановтын айтывы ман, Анварбек Сейтнев район прокурорынын куллыгын юритувчи этилинип РФ Генераллык Проку-

рорынын буйрыгы бойынша быйылдын 8-нши августында беркитилген эди. «Анварбек Сейтнев озьин тек ийги ягыннан, профессионалды, билимди етекши этип коьрсеткен аьдем. Ол муннан алдын Махачкаладын Советский районынын прокурорынын 1-нши орынбасары болып куллык эткен. Дагестан прокуратурасы онын кандидатурасын Ногай район прокуроры этип беркитпеге деген тилеги мен Россия Федерациясынын Генераллык Прокурорына аьризе ийберген эди. РФ Генераллык Прокуроры озь ягыннан Анварбек Сейтневтин кандидатурасын хош коьр-

ген», – деди Заур Тарханов. Ол Анварбек Сейтневтин янвы эм яваплы ис дережеси мен кутлады.

Янвы беркитилген район прокуроры РФ Генераллык Прокурорына, Дагестан прокуратурасына ога сондай йогары сеним эткенлери ушин разылыгын билдирди. Ол озь ис борышларын Россия эм Дагестан конституциялары негизинде тийисли кепте толтырмага соьз берди.

М. ЮНУСОВ.

Сувьретте: ДР прокурорынын 1-нши орынбасары З.Тарханов янвы беркитилген Ногай район прокуроры А.Сейтневти кутлайды.

ДАГЕСТАН – ОЛ...

Тавлардынъ зейинли кызы



Кобзяслар ман, кан тамшы ман эгилген... - деп язады шайр.

Сол соьзлерге кайбиримиз де макул, неге десе ол аьр бир ятлав сыдырасына яшавын, янын салады.

– Меним яным баьриси ушин де авьрыды. Яшавымда кыйынлыклар аз тувыл эди, сол кайгырувларым ман окувшым ман боьлистим, меним яшавым сондай болып туьзилди, меним суьйимим – ол авьрув, увьлым янып кайнап турган афган ериннен келип, уьйде ян берди, атам да сондай ясында топырак болган эди. Сол заманда меним коьзясларым кан тамшылар болып ятлавлар сыдыраларына айландылар. Мен ятлавларымда окувшыма юрегимди ашпаган болсам, озьим де буьгуьн йок болак эдим, - деп айткан шайр озьининъ бир хабарласувында.

Фазу Алиева озь яратувшылыгында суьйимди дань-

клайды. Мен шайр мен этилген бир хабарласувды окыган эдим. Журналист ога суьйим акында сорав береди. Эм ол яваплайды: «Суьйим – энъ де куьшли сезим. Мен али ювыкларга суьйим акында айтаман. Меним увьлларым, олардынъ авьлетлери – олар меним кесегим, янымнынъ узьиги! Мен олардынъ акында мутпайман, олар да мени мутпайдылар. ... Меним яратувшылыгымда суьйим – канатланган маьлеклер, ол мага язбага куьш береди». Шынты шайрдинъ соьзлери деп ойлайман мен. Сондай соьзлер суьйимнинъ тереңлигин озь сезип билген инсан язбага болады.

Мен бек суьемен Фазу Алиевады окымага, коьплеген онынъ ятлавлары инсанды ойландырмай болмайды. Айтпага, алтын тас пан кара коьмирдинъ соьйлеви. Аьр заманда да оьктемсийтаган, басын оьрге коьрип юретаган алтын тас коьмирди озьине бойсындырмага суьеди, ама коьмир ога ийги явап береди: «Сен басынды коьтерме, алтын тас, менсиз сен бир затка да яравсыз, мен сени иритпесем, сенинъ бир сыйынъ да йок». Сол ятлавлары окыганда, коьплеген инсанлар коьз алдына келеди.

Бизим адабият, бизим поэзия – коьп миллетли. Сол поэзиядынъ шынты яркын юлдызы – Фазу Алиева.

Г. БЕКМУРАТОВА.
Сувьретте: Ф.Алиева.

КЕНЬЕС

Халкка аян керекли проектлер колтыклансын

Янғыларда республикады оьрлентув приоритетли проектлердинъ яшавга шыгарылувынынъ соравлары бойынша кеньес оьткерилген.

Дагестанда республикады оьрлентув приоритетли проектлерди яшавга шыгарув бойынша проект аьрекетин уйгынлавын янғы форматин киргистув бойынша ислер армаган бардырылады. Сонынъ маьнели коьрсеткиши деп проектлер бюджетлерининъ карыжларын кулланувдынъ дережеси саналады. 2017-нши йылга федераллык йоллары эсабында приоритетли проектлер бойынша 7 миллиард 907 миллион маьнет акшадан 1 миллиард 485 миллион маьнеттинъ акшасы кулланылган. Ол 18 процент болады. Сол ок заманда республикалык проектлер эсабында карыжларды кулланув оьлшеми болса 83,5 процентке етиседи.

Кеньесте солай ок республикада проект етекшилев бойынша куллыкты

уйгынлавы акында да соьз юритилди. Бу яктан айырым маьне муниципалитетлерге берилди. Толтырувшы влаьстинъ эм ерли самоуправлениединъ баьри органларына дейим проект аьрекетин уйгынлавы стандартлары эм Дагестанды оьрлентув приоритетли проектлерин яшавга шыгарув сырагылары бойынша ОМС аьрекетининъ хайырына белги беруьв индикаторлары еткерилген. Республикадынъ баьри территориялык округлары бойынша проект аьрекетининъ катнасувшылары ушин окытув семинарлары оьткерилген.

Кеньесуьвде республикада киши бизнести эм предпринимательстводы оьрлентувге де айырым эс этилинди. Быйыл эсапка алынган предприниматель-

лер саны 669 аьдемге дейим оьскен. Ол зат регионда тагы да эки мынга ювык косымша ис орынлары шыкканын аян коьрсетеди. Соны ман бирге налог туьсуьвлери де 300 миллион маьнет акшага арткан. Ол да аз десенъиз, республикадынъ демевлик этув аркасы ман 565 предпринимелер туьзилген.

Кеньесте солай ок аьлиги заманда келеяккан 2018-нши йылга приоритетли проектлер портфели кепленип басланганы белгиленген. Ойласуьвдынъ тамамын келтире келип, Р.Абдулатипов бир неше проектлер бойынша сапатлы эм макулласув негизинде куллык баратаганын, баскалары бойынша – аьли де соравлар барлыгын аянлап айткан. «Пайдалы АПК», «Пайдалы патшалык

етекшилев», «Янғы индустриализация эм баска проектлер бойынша етисепликлер бар. Аьр бир айырым проекттинъ яшавга шыгарылувы заман-заманы ман, тармакы, оьрленув булакларын эм олардынъ катнасувшыларын тувра белгилев аркасы ман юритилмеге тийисли, сонынъ сырагысында тек сан тувыл, ама сапатлы коьрсетимлерге етисуьв керегеди.

Бизим борышымыз – патшалык политикасын туьзуьв эм соны айырым белгилери тармакларда яшавга шыгарув. Сол ок заманда Дагестанга эм онынъ яшавшыларына аян керекли проектлерди колтыклав керегеди. Соны ман бирге проект аьрекетининъ толтырылувы артыннан аьр кимге де коьрнекли эм ювык болаган тергев тармагы болмага тарык», – деп тамамлаган Р. Абдулатипов.

ИШ ИСЛЕР БОЬЛИГИ

Йол-юрис йорыклар тутылсын

Россия МВД Ногай району бойынша ГИБДД боьлиги озган 9 айдынъ ишинде этилген исининъ сырагыларын келтирди.

ГИБДД етекшисининъ куллыгын юритувчи А.Шабановтынъ айтывына коьре, 2017-нши йылдынъ йогарыда айтылган болжалы ишинде боьлик куллыкшылары уьйкен куллык озгардылар. Инспекторлар оларга беркитилген билимлендируьв учреждениелеринде йолыгыслар, дерислер озгардылар, ясы етпегенлерге йол-юрис йорыклар аьнлатылады.

– ГИБДД куллыкшылары йол-юрис йорыкларды билув бойынша конкурсларда, тематикалык дерислерде катнасадылар, мектеблерде «Кавыфсыз тегершик» конкурсыннынъ кезеклери оьттилер, олардынъ енъувшилери район эм республикалык кезеклерде ортакшылык эткенлер. 25-29-ншы сентябрьде район бойынша «Кавыфсызлык юмасы» деп аталып таралув шара озгарылды, - деп айтады А.Шабанов.

Мектеблерде 4-6-ншы класслар арасында «ЮИД элине ала!» агит-

бригадалар конкурслары озгарылды, балалар ийги билим коьрсеттилер.

Россия МВД Ногай району бойынша иш ислер боьлик етекшиси А.Койлубаевтынъ айтывына коьре, «Кизляр – Терекли-Мектеб-Ставрополь крайнынъ япсары» автойолы бойынша айдавшыларга йол-юрис йорыклар тутылмага кереги акында агитационлык билдируьвлери мен баннерлер салынган.

Яй айларында окувшылар мектеблерде уйгынланган куьплерде катнасадылар, ГИБДД инспекторлары ясы етпегенлер ислери бойынша инспекторлар эм участковый уполномоченныйлар ман бирге йолыгыслар озгардылар, окувшыларга тетик, скутер, мотоцикл айдав йорыклары да аьнлатылган, велокоьс, тетик айдав ярыслар озгарылган.

Янғы окув йылы басланаяктан алдын ГИБДД куллыкшылары биринши класска бараяк балалар ман йолыгыслар озгардылар. Сабийлерге йолды оьтуьвдинъ кавыфсызлык йорыклары аьнлатылган.

РИА Дагестан.

Халкымыздың маьселелери аз тувыл



«Ногайский район» МО администрациясында бу юма да кезекли аппаратлы йыйыныннан басланды. Сол йыйынды «Ногайский район» МО администрациясынын административли комиссиясынын секретари Зарина Уразаева оз сойлеви мен баслады. Ол йыйылганлар алдында район авыллары бойынша административли правобузувлар бола-таганлары эм солар тийислисинше шешилмейтаганлары, коьбиси авылларда солардын бары да белгилен-мейтаганлары акында билдирилди яде болса, сол баягы ногайшылыкка карап, административли правобузувларга да коьз юмылады. Соны ман байланыслы болып та, Зарина Уразаева авыл поселениелердинь басларына куллыкларын ерлеринде белсентип, ислерин тийисли кепте бардырув ушин пайдалы маслагатларын да берди.

Онын айтувы ман, административли правобузувлар салынган протоколларга коьре, Терекли-Мектеб эм Куьнбатар авылларынан баска, бир авылда да йокка эсап. Сол элбетте, оьтирик. Бу ерде «Ногайский район» МО администрациясынын аькимбасынын орынбасарынын исин юритувьши Баймагомед Ярлыкапов оз ойын айтып кетти.

– Авыл ерлеринде болсын, район орталыгында болсын, аьр бир абыт сайын административли правобузувлар ман йолыгысамыз, авыл ерлеринде солар йок деген оьтирик, авыл поселениелерининь басларына тийисли кепте оз ислерин белсентпеге керек, авыл етекшилер, эс этиньиз,- деди ол.

Йыйыннын барысында баска тувьри соравлар да каралдылар.

Куьнбатар авыл ясуькени Сражин Межитов оькутувшысы авыл школанын каралдысына М.Курманалиевтинь бюстин курмага ниети бары акында айтты эм сол исти толтырар ушин авыллар ман юрип, сырт якларда да болып не шаклы акша йыйнаганы акында эм аьр бир акша берген аьдемнинь атын белгилеп, разылыгын билдир-

ди. Ама сол йыйылган акша аьли де исти толтырар ушин етпейди, энди де бир 50 мын маьнет акша болса, болар эди. Сол тилеги мен ясуькенимиз район активине озин каратты.

Залимхан Кочеров та халкымызда бар маьселелер акында шыгып соьйледи. Онын соьйлеви бойынша уьш соравга маьне берилип каралды. Биринши болып, ол халкымыздын аз санлы болувы акында айтты.

– Россия Президенти В. Путининь аз санлы халкларды белгилеген токтасына коьре, ногайлар да сол сыраларга киргенлер, энди бизге дагестанлылар ишинде аз санлы халклар арасына кирувди талапламага керек, солай болса, биз маданиятымызды да, баска тармакларымызды да коьтермеге болаякпыз. Тек сонын ушин бизим власть органларымызга куьш салмага керек болады. Аз санлы халклар деп, саны 50 мыннан артпайтаган халклар саналадылар. Биз Дагестан Республикасында 46 мын боламыз. Эгер биз сол аз санлы халклар сырларына кирсек, тек дагестанлы ногайларга тувыл, баска субъектлерде яшайтаган ногайларга да пайда болар эди, - деди ол.

Бу соравдан баска болып, «Ногайский район» МО админи-

страциясынын Депутатлар йыйыныннь депутатлары акында соз коьтерилди. Закон бойынша район Депутатлар йыйыныннь тувьзилисине кирген депутат авыл поселениесининь депутаты болмага керек тувыл экени акында билдирилди.

Солай ок, маьнели соравлардын бириси бизим халкымызга – ер соравы болады. Сол сорав уьстинде коьп эрислесувлер де, ойлар да болдылар. Залимхан Кочеров оз иер мен байланыслы соравларды шешилув уьстинде коьп каьр шеккенде кайдай маьселелер мен йолыгысканы акында эм РФ законына коьре, Район Депутатлар йыйыныннь депутатларынынь ер мен байланыслы болып, кайдай ьхтыярлары бары акында айттып кетти.

Бу сорав бойынша оз ойларын Я.Кудайбердиев, Р.Гапаров, Э.Саитов, М.Бекбулатов та айтып кеттилер. Бир ерлерде олардын ойлары карсы болып та келдилер.

«Ногайский район» МО администрациясынын аькимбасы М.Аджеков бу сорав бойынша кайдай куллыклар этилетеганы акында йыйылганларга аньлатув этти. Сорав тийислисинше шешилегине сенемиз.

Г. САГИНДИКОВА.
Сувьретте: йыйын барысында.

Ис сырагылар келтирилди

Ногай район ясы етпегенлер ислери эм олардын ьхтыярларын коршалав бойынша комиссиясынын яваплы секретари Зухра Аджиманбетова быйылдын 3-нши кварталында этилинген ис сырагыларын келтирди. Онын айтувына коьре, Комиссиядын алдын шалув эсабында 9 аьелден 11 ясы етпегенлер турады, олардын алтавынын ата-аналары керекли кепте оз борышларын толтырмайдылар. 2 ясы етпегенлер эсапка тоьбелес ушин, 1 – эсиртетаган ишимликлер ишке ни ушин, 1 – оькумага бармайтаганы ушин, 1 – ямагат ерлерде уьйкенлерсиз юргени ушин алынган.

– Коьрсетилген болжал ишинде комиссиядын 11 кеньеси оьткен, 10 административли иси каралган, 6 баладын ата-анасына коьрсетувлер этилинген. Бир административли протокол иш ислер боьлигине кайтарылган, неге десе сол заманга ол 18 ясына толган. Окувга бармайтаган бала республикалык социал-реабилитационлык ясы етпегенлер ушин орталыкка йиберилген. Комиссияга ата-аналардан билимлендирув учреждениесининь етекшиси баладын ьхтыярларын корлайды деп аьризе тувьскен. Сол аьризе бойынша тергевлер юритилген, маьселе шешилген. Комиссия кеньесинде етим балалардын ьхтыярла-

рын коршалав бойынша соравлар каралган. Ногай району еринде оперативли кепте ведомстволар арасында алдын шалув «Коршалав» операциясын озгарув акында айтылды кеньесте. Операция барысында эсапта турган 4 аьелге барылды, оьткир болып турган маьселелер каралды. Кыйынлы аьлдерде болган аьеллерге коьмек этилинди. Правобузувлардын алдын шалув бойынша Червленные Буруны, Бораншы авыл мектеблеринде йолыгыслар озды. Операция сырагысына коьре, окувга бармайтаган бир бала аянланган, бала мектебке кайтарылган, - деп айтады З.Аджиманбетова.

РИА Дагестан.

Миллет катнаслар бойынша Совет

Янъыларда РФ Президентининь «2025-нши йылга дейим РФ-нын патшалык миллет политикасынын стратегиясы акында» Указын (19.12. 2012 й., № 166) толтырув мырадта «Ногайский район» МО администрация аькимбасында Миллетлер ара катнаслар бойынша Совет тувьзилди эм тийисли токтас каьыл этилинп алынды.

Токтаска коьре «Ногайский район» МО аькимбасында Миллет катнаслар бойынша Совет акында Положение беркитилди эм Совет сырасы тувьзилди. Онда тоьмендегилер кирдилер:

Аджеков М.К. – «Ногайский район» МО администрация аькимбасы, Совет председатели.

Ярлыкапов Б.А. – «Ногайский район» МО администрация аькимбасынын орынбасары.

Уразаева З.А. – «Ногайский район» МО администрациясынын административли комиссиясынын секретари, Совет секретари.

Совет агзалары:
Аджибайрамов З.К. – «село Терекли-Мектеб» СП МО аькимбасы (соьилесувге коьре).

Абубекерова С.К. – «Орталык район китапханасы» МКУ директоры, Район кыскакылар советининь председатели.

Кожаяева Э.Ю. – «Шоьл тавысы» республикалык ямагат-политикалык газетасынын редакциясы» ДР ГБУ бас редакторы (соьилесувге коьре).

Койлубаев А.И. – Ногайский район бойынша Россия ОМВД начальниги (соьилесувге коьре).

Мурзагишиев Р.Т. – «Ногайский район» МО аькимбасында Ясуьйкенлер Советининь председатели.

Отегенова К.Ю. – «Ногайский район» МО администрациясынын билим боьлигининь начальниги.

Саитов Э.С. – «Ногайский район» МО Ямагат палатасынын председатели.

Атангулов М.Р.Э. – Ногайский районнын имамы.

Сангишиев А.М. – «Ногайский район» МО-сыннын соьгис, ис, савьтлы куьшлер эм правосаклав органлар Советининь председатели.

Сарсеев С.А.А. – «Яслык» МЦ МКУ директоры.

Тавакалов Г.И. – Ногайский районнын православный дин организациясынын етекшиси.

Шандавова Т.Н. – «Ногайский район» МО администрациясынын ислерининь уьрляючий.

Шахбанов А.М. – «Ногайский район» МР Депутатлар йыйыныннь депутаты (соьилесувге коьре).

Исши тувьрким сырасы

Янъыларда район аькимбасынын распоряжениеси мен район конференциясына аьзирлик коьрув эм оны озгарув, яшавшыларды аньэдаплык яктан тербиялавга комплексли каравды, аьелдинь социаллык институтын саклавды, ямагатта гражданылык макулласувды беркитувьди кеплев мырадта тоьмендеги сырасы ман исши тувьрким тувьзилген:

Насыров Р.К. – «Ногайский район» МР Депутатлар йыйыныннь председатели, исши тувьркимнинь етекшиси (соьилесувге коьре).

Шандавова У.Д. – «Ногайский район» МР Депутатлар йыйыныннь дайымлык негизиндеги депутаты, исши тувьркимнинь секретари (соьилесувге коьре).

Исши тувьркимнинь агзалары

Абубекерова С.К. – «Орталык район китапханасы» МКУ директоры,

Район кыскакылар советининь председатели.

Кудайбердиев Я.Т. – «Ногайский район» МО администрациясынын маданият боьлигининь начальниги.

Кожаяева Э.Ю. – «Шоьл тавысы» республикалык ямагат-политикалык газетасынын редакциясы» ДР ГБУ бас редакторы (соьилесувге коьре).

Отегенова К.Ю. – «Ногайский район» МО администрациясынын билим боьлигининь начальниги.

Саитов Э.С. – «Ногайский район» МО-сыннын Ямагат палатасынын председатели.

Сарсеев С.А.А. – «Яслык» МЦ МБУ директоры.

Ярикбаева Б.С. – районнын ЗАГС боьлигининь начальниги.

Атангулов М.Р.Э. – Ногайский районнын имамы.

КЕШЛИК

Оьнершиликке дем берувши – шоьллигим



Яньыларда район маданият уйинде шаир кызымыз Фарида Сидакметовадын мерекесине багысланган яратувшылык кешлик озгарылды.

Фаридадын етимислери аз тувыл, ол Россия Федерациясынын Язувшылар эм Журналистлер союзларынын агзасы, Карашай-Шеркеш Республикасынын Халк язувшысы, Чехов эм Семенов атлы медаллеринин иеси, доьрт китаптин авторы болады.

–Шоьлим мага оьнершиликке дем береді,- деп айтады Фарида Сидакметова. Шоьлге кайсы язувшы, шаир оьз асарын багысламаган. Шоьлде тувган аьдемге сол боьтен де баалы эм ювык. Фарида да сол шоьлде тувган-оьскен шаирлердин бири-си болады.

Кешликти Гульфия Кокоева Фарида Сидакметовадын поэмага авдарган «Эдиге» дестанын окувы ман баслады. Сол кешликти Сабират Абубекерова юрипти. Сонын барысында Фаридага каратылган кутлав соьзлерин «Ногайский район» МО администрациясынын аькимбасынын орынбасары Б.Ярлыкапов, «село Терекли-Мектеб» СП МО аькимбасы З.Аджибайрамов,

«Ногайский район» МО администрациясынын маданият боьлигинин етекшиси Я.Кудайбердиев, илим куллыкшысы Ф.Кусегенова, шаирлер С.Майлыбаева эм М.Кожаяев, «Шоьл тавысы» газетасынын бас редакторы Э.Кожаяева айтып кеттилер. Аьр бирисинин соьзинде Фаридадын бар оьнери акында айтылды эм ога алдыда да уьстинликлер йоралдылар.

Кешликтин барысында Фаридадын ятлавларына язылган йырларды да эситтик. Сол йырларды уйкен усталык пан А. Кудайбердиева, З. Аджигеримова, А. Романов, Ф. Нурлубаева, М. Рамазанова, А. Джумагулова эм рок йырлавы Д. Якубов йырладылар.

Кешликке келген конактар Фаридадын китаплери, онын акында язылган макалалар салынып аьзилген муьйиске де шайыт болдылар.

Ызгы соьз талаплы язувшы Фарида Сидакметовага берилди. Ол болса, ызгы ятлавларын йыйылганларга оқып эситтирди эм келген конактарга, кешликти уйгынлаганларга уйкен разылыгын билдирди.

Г. КУРГАНОВА.

Суьврете: кешликтин барысында.

ЙОЛЫГЫС

Шоьл кызы – ол кайдай эди

Яньыларда Ногай районндагы орталык китапханасынын меканында бир кызыклы, оьзи бир аьлемет йолыгыс озгарылды. Мунда туьрли ерлерден, айтпага, Карашай-Шеркеш, Кабарты-Балкар, Ставрополь крайынын Тукуй-Мектеб авылыннан, республикамыздын, элимиздин бас калаларыннан конактар келген эдилер. Солардын баьрисин йылы хабарласуьга ерли уьлке танув музейинин етекшиси Каирбек Сейдахмет увылы Бальгишиев йыйнаган эди.

Йолыгыстын бас мырады аьвелгиде болган шоьл кызынын келбетин ашыклав эм ога келили касиетти коьрсетуьв эди. Эьбетте, бек кызыклы оьрти йолыгыс, сонын барысында ойлар да, эрислесуьвлер де болдылар. Келген аьдемлердин ис аьрекетлери де туьрли болган сонь, ойлары да туьрли болдылар.

Йолыгысты Каирбек Бальгишиев шоьл кызы акында таварыхты айтувы ман баслады. Оннан сонь оьзинин соьзин тарихши, Ставрополь крайынын Нефтекум районнын Тукуй -Мектеб авылыннан конак А.Усенбаевке берди. Ол болса, оьзинин соьзин коьп йыллар, оьмирлер арта болган оьзгеристи эсимизге салудан баслады.

– Бу куьнлер Ногай халкымызда кайгылы куьнлердин бири деп саналады, неге десе 1783-нши йылдын казан айынын биринши куьнинде аьскерши А.Суворов оьз аьскершилери мен 500-ден артык ногайларды аньсыздан кырган, калганлары Турция элине коьшкенлер. Соьйтип оьз патшалыгымызды, ийги келеектегимизди йойганмыз...,- деп баслады оьз соьзин Арслан Усенбаев. Оннан сонь коьп узак болмаган заманлар артта, ол оьз якларында яшайтаган аьдемлер карзына тапканлары акында, сол карзынадын ишинде не затлар болганы акында, кайтип ол бизим музей етекшимиз Каирбек Бальгишиев пен сол карзына табылган ерге барганлары акында хабарлады эм яньы технологиялар аркалы сол табылган яра-



сыктыктар экранда келген конактарга коьрсетилдилер.

Сол коьрсетилген алатларга саният илмилеринин кандидаты, Кабарты -Балкар патшалык йогары окув отанынын окутувшысы, доцент Фатима Канокова аьньлатув этти.

Бир йырма-отыз йыллар артта ногайлардын кайдай бай маданияты, ярасыктыктары болганы акында СССР Язувшылар союзынын агзасы, Карашай-Шеркеш Республикасынын ат казанган суьвретшиси, ЮНЕСКО АНП суьвретшилеринин халктар ара ассоциациясынын агзасы Юрий Карасов айтты.

– Буьгуьнлерде сол байлыгымыздын бир шериги де сакланылмаган. Эсимде, биз Сраждин Батыров пан экевимиз, ногай авыллар ман юрип, коьп ярасык билезиклер, тоьстуймелер, кусаклар коьргенмиз. Аьли соларды шырак алып излесень де, тап-

пайсынь, сатылып кутылган. Яным авырьды сондай оьзимиздин акмактыгымызды коьрсем. Музейлердин болганы бек аьруьв. Соларда бир туьйир болса да, бир затлар сакланыладылар. Биз буьгуьнлерде бар затларымызды да йоймыз...,- дейди ол.

Дагестан Республикасынын ат казанган маданият куллыкшысы Алтын Акбердиева ногайдын кырк кызы акында поэмадан узиклер келтирди эм оьзи де шоьл кызынын касиети, келбети акында эситкен, билген хабарларын айтты.

Оьз ойлары ман келген конактар Россия Федерациясынын суьвретшилери союзынын агзасы, Дагестан Республикасынын ат казанган маданият куллыкшысы, саниятшылардын халктар ара ассоциациясынын агзасы, ДР Оькиметиндеги Музей Советинин агзасы Татьяна Петенина, тарих илмилеринин канди-

ВЕТЕРАННЫНЬ СЫЙНА

Ясуьйкенди эскерип

Бу йылдын 27-нши сентябрь айында Ногай районнын Терекли-Мектеб авылынын орталык стадионнда Уллы Аталык согысынын ветераны Хайрудин Аджидаирович Лукмановтын 95 йыллык мерекесине багысланып футбол бойынша XXVII турнири уйгынланып оьрти. Ярыстын бас мырады – Хайрудин Аджидаировичтин коьрсеткен уьлгисинде ясларды тербиялав, спортсменлердин арасында дослык катнастарын туьзуьв эм спорттын сол кебин йыйлдырув. Шынты байрамнын уйгынлаушылары Лукмановлардын аьели, яслар уьшин 1-нши спорт школасы болдылар. Шарада уйкен эм кишкей ясындагы окувшылардан туьзилген 9 командалар ортакшылык эттилер. Ярыста Кизляр каласынын, Тарумов районнын Новодмитриевка авылыннан, Орта-Тоьбе, Куьнбатар, Червленные Буруны авылларыннан, Терекли -Мектеб авылын-

нан 4 командалар ортакшылык эттилер. Ярыстын ашылувында «село Терекли-Мектеб» СП МО аькимбасы З.Аджибайрамов, ДР Халк Йыйынынын депутаты М.Авезов, яслар уьшин спорт школасынын етекшиси А.Курманбаев, Билимлендируьв Управленисинин методисти Б.Бекмурзаев эм сондай баскалар ортакшылык эттилер. Ярыска йыйылган сьпортсменлерди Уллы Аталык согысынын ветераны Х.Лукмановтын увыллары – Карашай-Шеркеш Республикасынын ат казанган врачы Зиявдин Хайрудинович, Аьрек-Заур Хайрудинович футбол ойнавшыларына ден савлыкты, спорт етимислерин эм ийги ойнын йоралдылар.

«Ногайский район» МО администрация Аькимбасы М. Аджековтын атыннан «Яслык» яслар орталыгынын етекшиси С-А.Сарсеев соьйледи.

Кызыклы ойынын тама-



мында Кизляр каласынын командасы 1-нши орынга, Куьнбатар авылы 2-нши орынга, Терекли-

Мектеб авылы 3-нши орынга тийисли этилди. Кишкей окувшылар арасында ойыннын тамамы

бойынша Терекли-Мектеб авылыннан командаларына 1 эм 2 нши орынлары, Тарумов райо-

АСТРАХАНЬ ОБЛАСТИ

Ойлап шыгарылмаган тарихлер

даты, РАН археология институтының куллыкшысы Владимир Малашев эм баскалар оьз ойларын айтып, бир ерлерде эрислеуьверге де туьстилер.

Шоьл кызы, аьвелгиде ол кайдай болган? Онынъ аьскершиликке катнаслыгы, юьвкылыгы болганма, хатын-кызлар койылган камырларда неге аьскершилердинъ алатлары табыладылар? Бу ерлерде сораьлар да, яваьлар да коьп. Бизим тарихимиздинъ ашыкканмаган яклары аз тувьл. Буьгунги йолыгыс аьлимлерге биринши аьытты алмага коьмекши болаягына шек йок.

Йолыгыс кызыклы эди. Йолыгыста «Ногайский район» МО администрациясынынъ аькимбасынынъ орынбасары Б.Ярлыкапов та катнасты. Ол да ногайдынъ кайдай бай тарихи болганы акында эм сол тарихти саклавга оьз якларынан куьш салаькларын билдирип кетти. Бас деп ерли музей меканын кенъейтуьв акында ойласаякларын билдирди.

– Маданиятсыз, тарихсиз биз халк кебимизде сакланып болмаймыз, баьри куьшти де миллетимизди саклавга салармыз, – деди ол.

Район китапханасында К.Бальгишиевтинъ куьш салувь ман уйгынланган йолыгыс бек кызыклы озды. Сол йолыгысты ога уйгынламага ярдамшы болган «Ногайский район» МО администрациясына, китапхана куллыкшыларына Каирбек Бальгишиев уьйкен савболсыннын айтады.

Бу йолыгыста мен де катнасканыма эш бир оькинмедим, оьзиме пайдалы затлар алып, ногайлардынъ бай тарихи мен тагы да бир танысып, янъы якларын коьрип кайттым.

Г. САГИНДИКОВА.

Суьвретте: йолыгыс катнасуьвшылары.

нынъ Ново-Дмитриевка авьлыннан командасына 3-ши орын берилди. Турнирдинъ тамаьлары бойынша ийги футболшылар деп Кизлярдан К.Матитов, Терекли-Мектеб-1 командасынан А.Башаев, Терекли-Мектеб-2 командасынан Р.Эдильбаев, Ново-Дмитриевкадан М. Байманбетов аталдылар. Ярыстынъ энъ ийги футболшысы деп Куьнбатар авьл командасынан Б.Баймурзаев белгиленди. Солай ок, Терекли-Мектеб авьлдынъ 1-нши номерли ДЮСШ тренери Алавдин Башантаьвка, ДЮСШ-1 Куьнбатар филиалыннынъ тренери Тимур Маьмудова эм Червленные Буруныдан Аьхад Акмурзаевке айырым савгалар тапшырылды.

Енъуьвшилер, ийги футбол ойнаьшылар кубокка, медальлерге, грамоталарга эм баалы савгаларына тийисли этилдилер.

Аьдетке коьре турнирди быьыл да Лукмановлардынъ аьели оьз карыжы ман уйгынлап оьткерди.

Суьвретте: савгалаь шак.

– Аягында шуьберек баьпиш, кайтип кийингенин каранъыз, – деп йьйылганлар бир-бири мен сыбырдасадылар.

– Сол зат маьнели тувьл, маьнели – ол аьли, сиз, ногай, ана тилинъизде такпаьлар, айтуьлар эьитерсиз, – деймен оларга мен.

Сол заманнан бери коьп йьллар агьп кеттилер. Кыралдагы кайбир ногайларында ногай миллетининъ сезими беркиди.

Роза буьгуньлерде де ногай коьгалысын етекшилейди. Савлыгына да карамаьтан, туьрли шаралар уйгынламага шалысады. Эгер аьдемде мырат бар болса, оны соьндирмеге тынъш тувьл. Ол бир яктан авьлиги яьларды ногай халкыннынъ маьселелери куьшли кызыксындырмайтаганына да кьйналады.

– Яде яьлардынъ маьселелери баска ма экен? Белки, заман еринде токтамай, ногай дуныясына да янъы заман туьрленислери, айтпага, Интернет, глобализация оьз исин этетаган да болар. Сонынъ уьшин, 15-20 йьллар артта этилинген ислер оьз белсенлигин эм кызыксынуьвин йойып келеди, деп кьйналады Роза.

– Аьли болса, сиз, заманды токтаткандай болып, менде баьри зат та уянды, – дейди кыскаькы тенъиздей ойларына коьмилип.

Рашидага бизди Роза Рахим кызы Исаналиева йиберди. Ол Джанай авьлында тувьп-оьскен. Джанай авьлы Астрахань каласынан 70 шаькырым ерде орынласкан. Рашидадынъ ата-анасы оьзлерин ногай деп санайдылар. Ама олар билимсиз болган саялы, ногай халкы Астрахань областиннен баска болып, Россиядынъ баска ерлеринде де яшайтаганы акында билмейтаган эдилер. Рашида дайым оьз тамыры

акында билмеге суьйген. Татарлар деп язылса да, ясуьйкенлер оьзлерин дайым ногайлар деп санап келгенлер.

– Бу зат 1989-ншы йьлда болган. Мен Астрахань ногайларынынъ етекшиси Равиль Джумановка хат яздым. Ама ол бу исти кайтип уйгынлаганын билмеймен, тек бизди, доьрт оькьтуьшыды, Черкесск каласына курсларга йибердилер. Биз биринши кере ногай еринде 4 куьн болдык. Онда биз язувшылар ман, шаирлер мен йолыгыстык, коьп ногай авьлларында болдык, – дейди Рашида.

Равиль Джумановка Рашидадай, оьз тарихи мен кызыксынатаган, белсенли аьрекетши аьдемлер керек эдилер. Ол мектеблерде ногай тилин оьрлендирмеге деген мырадын яшавга айландырмага токтасты.

Тилди билген аьдем, коьп затларга етиспеге болады.

Рашида баслангыш классларында ислейтаган оькьтуьшыларга, биринши класска бараяк оькьтуьшылардынъ ата-аналарына ана тилин оькьмага кереги акында айтады.

Биргелес куьш салувьнынъ тамамында, мектебте ногай тилиннен факультатив киргизиледи.

Белсенли аьрекетшилер сол зат та токтамай, куьплер туьзип, карт аьдемлериннен буьрынгы йьрларды, такпаьларды, айтуьларды язып баслайдылар.

Баьри зат та ийги юрип баслады, бизге йьйы конаьлар, туьрли ансамбльлер келип басладылар. Ногайдынъ кайтадан тувьуьна ногайлардынъ арасында да карсы турганлар болдылар.

Рашидадынъ ойы ман татар тилин ногай миллетине куьштен оькьтуьвы – ол политика бола-

ды. Тамамында аьдемлер тагы да бир тилди билдилер, ама сол зат уьшин олар татар болып калмадылар. 1990-ншы йьлларда власть аьрекетшилер ногай коьгалысын каьыл эттилер. Туьрли маданиятлык шаралары озгарьлуьвиннан баска, Астрахань каласынынъ педагогикалык училищесинде ана тилиннен оькьтуьшыларды аьзирлев бойынша факультатив киргистилген эди. Ама оннан сонъ политика туьрленип баслады.

Басында сол алдыга барув онъайлы юриди. Р.Джумановтынъ аьрекет этуьви мен, юмада ногай тилге 3 саьат берилип, мектеблерде ногай тили оькьтылып басланды.

Оннан сонъ 2 саьат, бир аз заман оьтип, 1 саьат болады. Коьп кетпей, олар да йойыгылып, ана тили тек кружоклар кебинде бериледи. Бизим баслаганымыз узакка бармады. Буьгуньлерде Джанай авьлында орта яьларында болган аьдемлер ногай тилинде, а оьсип келеьтырган несил оьрыс тилинде соьйлейдилер, дейди кыскаькы.

Рашида ман йолыгысаяктан алдын, мага ерли мектебинде де болмага туьсти. Онда мен ногай тил дерисиннен оькьтуьшысы ман хабарластым.

– Басында сол алдыга барув, ногай тилимиздинъ оьрленуьви онъайлы юриди. Юмада ногай тилин уьйренмеге 3 саьат берилетаган эди. Коьп кетпей саьатлер тайдырылып, ногай тилимиз, тек факультатив кебинде берилип басланды, – дейди оькьтуьшы. Оькьтуьшылар сол дерислерге оьзлери программа туьзип, куллык этип келдилер.

– Оькьтуьшылар аз болса да, ана тилин билсин, оькьсын эм анъласын, оьз маданияты ман таныс-

сын деген, оькьтуьшылардынъ бас борьшлары болдылар. Оннан сонъ баьри зат та соьнип баслады. Аьдемлер аста-аста оьрысша соьйлеп басладылар. Сонынъ уьшин буьгуньлерде биз ана тилимизди тек маданият оьшеминде саклап келемиз. Балаларды кызыксындыруьв мырат пан олар ман ногай тилинде йьрлар йьрлаймыз, ятлаьлар оькьймыз, сценкаларды сценага шыгарып коьрсетемиз, байрамларда оьз тилимизде ярыслар озгарамыз, – дейди оькьтуьшы.

Элбетте, мен балалар оьзлери не зат ойлайтаганын да билмеге суьйдим. 10 ясындагы Ильгиз бен хабарлаймыз. Ильгиз ногай миллетли экени акында айтты. Ол ногайша соьйлемейди, болса да «Ногай маданиятынынъ куьни» деген шарасында белсенли ортакшылык этеди. Ястынъ аьлинде ата-анасы оьрыс, атайы ман тетеси ногай тиллеринде соьйлейдилер.

Астрахань областинде яшайтаган ана тилин уьйренейим, деп шалысатаган ногай миллетли балага оьз тили бойынша терен билим алмага амаллар бек аз.

Рашида бизге буьгунги миллет маданиятынынъ баска яьын да ашык этип коьрсетти. «Джанибековтынъ оькьуьлары», «Ногай маданиятынынъ куьни» деген шараларын озгарган сонъ, эсап берип, Интернетке саладылар, газета бетлеринде баспалаьдылар, 2-3 куьн амаллама акында соьйленеди де, келеек йьлга дейим муьтылады. Сол шаралар да оьрыс тилинде оьткериледи, оьрыс тилинде ятлаь айтадылар. Эгер сен шынты ногай болсанъ, сол зат кайтип болады? – дейди Рашида.

СЕРГЕЙ ЧЕБАНОВ.
(Ызы болаяк).

ЙЬЙЫН

Яьлар яшавын кызыклы этедилер

Сургут каласында ногай яьларынынъ соьзы аьрекет этетаганы аз болмайды. Союз агзалары ман сырт яьларда яшайтаган яьлары уьшин айырым ислер этилинип келеди. Союз ваькиллери яьлардынъ эсин спорт, маданият бойынша туьрли шараларга каратпага шалысады.

2017-йьлдынъ 16-ншы сентябрьде Сургут каласынынъ ногай яьлар соьзынынъ кезекли йьйыны уйгынланып оьтти. Йьйында союз агзалары 2017-2018-ншы йьлларга салынган шаралар планларын карадылар. Йьйыннынъ сонъында Сургут каласынынъ ногай яьлар соьзынынъ председатели этип Заьмид Яриков сайланды.

Ногай яьлар соьзынынъ сайланган яь етекшиси Заьмид Яриковка халкы уьшин исинде яваплыкты, белсенликти, бийик етимислерди йораймыз.

Суьвретте: ногай яьлар соьзынынъ агзалары йьйында.



БИЛДИРУЪВЛЕР

РЕШЕНИЕ
10 СЕССИИ 3 СОЗЫВА ДЕПУТАТОВ
СЕЛЬСКОГО СОБРАНИЯ МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
«СЕЛЬСОВЕТ АРСЛАНБЕКОВСКИЙ»
НОГАЙСКОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ДАГЕСТАН

« 11 » сентября 2017г.

№ 30

О внесении изменений в бюджет
по видам классификации
по МО СП «сельсовет Арсланбековский»

Заслушав обсудив представленную справку № 37 об изменении сводной бюджетной росписи местного бюджета и лимитов бюджетных обязательств на 2017год сессия депутатов сельского собрания МО СП «сельсовет Арсланбековский»

Р Е Ш А Е Т

1. Внести изменения в доходную и в расходную часть бюджета по главам, разделам, подразделам и статьям бюджетной классификации

	сумма	
КБК Доход 001 2024 0014100000 151	765765-00	
КБК Расход 001 0409 1530020760 243	765765-00	

2. Опубликовать (обнародовать) настоящее решение на страницах общественно-политической газеты «Голос степи»

Председатель собрания МО СП
«сельсовет Арсланбековский» Аджигайтаров Н.Б.

Утверждаю
Глава администрации МО СП
«сельсовет Арсланбековский»
Кульдиев А.И.

Уточненный бюджет (расходы) на 2017год администрации
МО СП «сельсовет Арсланбековский» Ногайского района Республики Дагестан

УТОЧНЕННЫЙ БЮДЖЕТ ПО ДОХОДАМ НА 2017 ГОД
АДМИНИСТРАЦИИ МО СП «СЕЛЬСОВЕТ АРСЛАНБЕКОВСКИЙ»
НОГАЙСКОГО РАЙОНА РД

ДОКУМЕНТ.УЧРЕЖДЕНИЕ	КБК	СУММА
НАЛОГ НА ДОХОДЫ ФИЗИЧЕСКИХ ЛИЦ	00110102021011000110	35000.00
ЕДИНЫЙ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННЫЙ НАЛОГ	00110503010011000110	55000-00
НАЛОГ НА ИМУЩЕСТВО	00110601030101000110	55000.00
ЗЕМЕЛЬНЫЙ НАЛОГ,ВЗИМАЕМЫЙ ПО СТАВКЕ, ПРИМЕНЯЕМЫЙ К ОБЪЕКТУ НАЛОГООБЛАЖЕНИЯ, РАСПОЛОЖЕННОМУ В ГРАНИЦАХ ПОСЕЛЕНИЯ	00110606013101000110	65320.00
Прочие доходы	-	-
АРЕНДНАЯ ПЛАТА ЗА ЗЕМЛИ,НАХОДЯЩИЕСЯ В СОБСТВЕННОСТИ ПОСЕЛЕНИЙ	00111105025100000120	2098000.0
ИТОГО СОБСТВЕННЫХ НАЛОГОВ		2308320.00
ДОТАЦИИ БЮДЖЕТАМ ПОСЕЛЕНИЙ НА ВЫРАВНИВАНИЕ БЮДЖЕТНОЙ ОБЕСПЕЧЕННОСТИ	00120201001100000151	323680.00
СУБВЕНЦИЯ БЮДЖЕТАМ ПОСЕЛЕНИЙ НА ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ ПЕРВИЧНОГО УЧЕТА НА ТЕРРИТОРИИ,ГДЕ ОТСУТСТВУЮТ ВОЕННЫЕ КОМИССАРИАТЫ	00120201001100000151	63000.00
МЕЖБЮДЖЕТНЫЕ ТРАНСФЕРТЫ,ПЕРЕДАВАЕМЫЕ БЮДЖЕТАМ СЕЛЬСКИХ ПОСЕЛЕНИЙ ИЗ БЮДЖЕТОВ МУНИЦИПАЛЬНЫХ РАЙОНОВ НА ОСУЩЕСТВЛЕНИЕ ЧАСТИ ПОЛНОМОЧИЙ ПО РЕШЕНИЮ ВОПРОСОВ МЕСТНОГО ЗНАЧЕНИЯ В СООТВЕТСТВИИ С ЗАКЛЮЧЕННЫМИ СОГЛАШЕНИЯМИ	00120240014100000151	765765.00
ИТОГО:		3460765-00

Глава администрации МО СП «сельсовет Арсланбековский» А.И.Кульдиев

Документ,учреждение	раздел	Ц. статья	Расх.	КОСГУ	СУММА НА 2017г.
					683587-00
УПРАВЛЕНИЕ Зарботная плата	0104	8830020000	121	211	
Начисления на выплаты	0104	8830020000	129	213	141021.00
Коммунальные услуги	0104	8830020000	244	223	60000.00
Прочие работы, услуги	0104	8830020000	244	226	70000.00
Уплата налога на имущество организаций	0104	8830020000	851	290	20000.00
Уплата прочих налогов, сборов и иных платежей	0104	8830020000	852	290	30515.00
Уплата иных платежей	0104	8830020000	853	290	15000-00
Увеличение основных средств	0104	8830020000	244	310	70000.00
Увеличение матер. запасов	0104	8830020000	244	340	50000.00
					393525-00
Бухгалтерия Зарботная плата	0113	9980021010	111	211	
Начисления на выплаты по оплате труда	0113	9980021010	119	213	78101.00
Услуги связи	0113	9980021010	242	221	12000.00
Прочие работы, услуги	0113	9980021010	244	226	30000.00
Увеличение материальных запасов	0113	9980021010	244	340	50000.00
Национальная оборона Зарботная плата	0203	2610160020	121	211	48387.00
Начисления на выплаты по оплате труда	0203	2610160020	129	213	14613.00
Культура Зарботная плата	0801	2020200590	111	211	312145.00
Начисления на заработную плату	0801	2020200590	119	213	86106.00
Прочие расходы	0801	2020200590	244	290	90000.00
Увеличение материальных запасов	0801	2020200590	244	340	20000.00
ЖКХ Уличные освещения	0503	9996000100	244	223	85000.00
Работы и услуги по содержанию имущества	0503	9996000200	244	225	100000.00
Прочие работы и услуги	0503	9996000300	244	226	53751-76
Прочие расходы	0503	9996000300	244	290	100000.00
ФК и СПОРТ Работы и услуги по содержанию имущества	1102	9995120000	244	290	100000.00
	0409	1530020760	243	225	765765.00
					3479516-76

Главный бухгалтер администрации МО СП «сельсовет Арсланбековский»

П.Д.Исмаилова

Сведения о численности муниципальных служащих по МО СП «село Червленные Буруны»
за III -й квартал 2017 г. и фактических затрат на их содержание

№	Наименование должности	кол-во	за 1 мес	за III-й квартал
1	Глава поселения	1	23364	210276
2	секретарь	1	18559	169020
	Итого:	2	41923	379296

Глава МО СП «село Червленные Буруны»

Арсланов А.М.

ИЗВЕЩЕНИЕ

О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА НА ЗАКЛЮЧЕНИЕ ДОГОВОРА АРЕНДЫ НА ЗЕМЕЛЬНЫЕ УЧАСТКИ ИЗ ЗЕМЕЛЬ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО НАЗНАЧЕНИЯ, НАХОДЯЩИХСЯ В МУНИЦИПАЛЬНОЙ СОБСТВЕННОСТИ СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ

Администрация муниципального образования сельского поселения «село Кумли» Ногайского района Республики Дагестан сообщает о проведении открытого аукциона по закрытой форме подачи предложений о цене на право заключения договора аренды земельных участков из земель сельскохозяйственного назначения, находящихся в муниципальной собственности.

Решение о проведении открытого аукциона: Постановление главы администрации муниципального образования сельского поселения «село Кумли» Ногайского района Республики Дагестан от «02» октября 2017 г. № 23.

Организатор аукциона (Продавец): администрация муниципального образования сельского поселения «село Кумли» Ногайского района Республики Дагестан.

Форма торгов: открытый аукцион по закрытой форме подачи предложений по цене.

Место проведения аукциона: 368857 Республика Дагестан Ногайский район с.Кумли (здание администрации сельского поселения). Контактный телефон: 8-917-527-05-05.

Сведения о земельных участках, начальная цена продажи права заключения договора аренды:

Предмет аукциона:

Лот № 1. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000007:1548 общей площадью 532 (пятьсот тридцать два) га пастбища из земель сельскохозяйственного назначения, находящийся по адресу: Республика Дагестан Ногайский район на территории МО СП «село Кумли», для сельскохозяйственного производства,

Начальная выкупная стоимость права аренды земельного участка – 55328 (пятьдесят пять тысяч триста двадцать восемь) руб.00коп

Сведения об обременении: отсутствуют.

Сумма задатка составляет 20 % от начальной цены – 11100 (одиннадцать тысяч сто) рублей.

Лот № 2. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000007:1549 общей площадью 266 (двести шестьдесят шесть) га пастбища из земель сельскохозяйственного назначения, находящийся по адресу: Республика Дагестан Ногайский район на территории МО СП «село Кумли», для сельскохозяйственного производства,

Начальная выкупная стоимость права аренды земельного участка – 27664 (двадцать семь тысяч шестьсот шестьдесят четыре) руб.00коп.

Сведения об обременении: отсутствуют.

Сумма задатка составляет 20 % от начальной цены – 5550 (пять тысяч пятьсот пятьдесят) рублей.

Лот № 3. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000007:1550 общей площадью 199 (сто девяносто девять) га пастбища из земель сельскохозяйственного назначения, находящийся по адресу: Республика Дагестан Ногайский район на территории МО СП «село Кумли», для сельскохозяйственного производства,

Начальная выкупная стоимость права аренды земельного участка – 20696 (двадцать тысяч шестьсот девяносто шесть) руб.00коп.

Сведения об обременении: отсутствуют.

Сумма задатка составляет 20 % от начальной цены – 4150 (четыре тысячи сто пятьдесят) рублей.

Лот № 4. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000007:1551 общей площадью 186 (сто восемьдесят шесть) га пастбища из земель сельскохозяйственного назначения, находящийся по адресу: Республика Дагестан Ногайский район на территории МО СП «село Кумли», для сельскохозяйственного производства,

Начальная выкупная стоимость права аренды земельного участка – 19344 (девятнадцать тысяч триста сорок четыре) руб.00коп.

Сведения об обременении: отсутствуют.

Сумма задатка составляет 20 % от начальной цены – 3900 (три тысячи девятьсот) рублей.

Лот № 5. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000007:1552 общей площадью 147 (сто сорок семь) га пастбища из земель сельскохозяйственного назначения, находящийся по адресу: Республика Дагестан Ногайский район на территории МО СП «село Кумли», для сельскохозяйственного производства,

Начальная выкупная стоимость права аренды земельного участка – 15288 (пятнадцать тысяч двести восемьдесят восемь) руб.00коп.

Сведения об обременении: отсутствуют.

Сумма задатка составляет 20 % от начальной цены – 3100 (три тысячи сто) рублей.

Лот № 6. Земельный участок с кадастровым номером 05:03:000007:1553 общей площадью 300 (триста) га пастбища из земель сельскохозяйственного назначения, находящийся по адресу: Республика Дагестан Ногайский район на территории МО СП «село Кумли», для сельскохозяйственного производства,

Начальная выкупная стоимость права аренды земельного участка – 31200 (тридцать одна тысяча двести) руб.00коп

Сведения об обременении: отсутствуют.

Сумма задатка составляет 20 % от начальной цены – 6250 (шесть тысяч двести пятьдесят) рублей.

Дата начала приема заявок на участие в аукционе: заявки на участие в аукционе принимаются в запечатанном конверте в течение 30 дней со дня опубликования настоящего извещения в СМИ по адресу: 368857 Республика Дагестан Ногайский район с.Кумли (здание администрации сельского поселения) по рабочим дням с 8.00 до 17.00 по московскому времени.

Для участия в аукционе необходимо представить:

- заявку на участие в аукционе;
- пакет документов, прилагаемых к заявке.

Указанные документы в части их оформления и содержания должны соответствовать требованиям законодательства РФ.

Информацию об условиях проведения аукциона, условиях приема заявок, конкурсную документацию, форму заявки, проект договора аренды, сведения о выставленных на продажу права аренды земельных участках, а также перечень документов, прилагаемых к заявке можно получить с момента начала приема заявок по вышеуказанному адресу Продавца.

Вместе с заявкой претенденты должны подать следующие документы:

для физических лиц – документ, удостоверяющий личность, ИНН или доверенность представителя, документ, подтверждающий внесение задатка;

для юридических лиц – заверенные нотариально копии учредительных документов, свидетельство о государственной регистрации юридического лица, документ, подтверждающий внесение задатка.

Задаток вносится по реквизитам: УФК по РД (Администрация МО СП «село Кумли» ГРКЦ НБ Респ. Дагестан Банка России г.Махачкала, БИК – 048209001, Р/сч. – 4020481080000000495, Л/сч – 03033928280, ИНН – 0525001156, КПП – 052501001 (средства от продажи права на заключение договора аренды за земли, находящиеся в собственности поселений), назначение платежа – обеспечение заявки на участие в аукционе).

Договор аренды заключается по истечении 5 дней со дня подписания протокола проведения аукциона.

Дата, время и место определения участников аукциона: рабочий день после истечения 30 дней со дня опубликования настоящего извещения в СМИ в 9 час. 00 мин. по московскому времени по адресу: 368859 Республика Дагестан Ногайский район с.Кумли (здание администрации сельского поселения)

Расходы на оформление права аренды в полном объеме возлагаются на покупателя.

Суммы задатков, внесенные претендентами (кроме победителя), возвращаются им в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах торгов. Продавец вправе отказаться от проведения открытого аукциона в сроки, установленные ст.448 ГК РФ.

Предоставление документов для принятия участия в аукционе, оформления заявки, договора о задатке и место проведения аукциона: Республика Дагестан Ногайский район с.Кумли (здание администрации сельского поселения).

Сведения о численности муниципальных служащих администрации по МО СП «село Кумли» Ногайского района РД с указанием затрат на их содержание за III-й квартал 2017 г.

	Наименование должностей	Кол-во шт. ед	за 1 мес	за III-й квартал
1	Глава поселения	1	21476	64428
2	Зам. (секретарь) МО СП «село Кумли»	1	18983	56949
	Итого	2	40459	121377

Глава администрации МО СП «село Кумли» **С.М.Елманбетова**

Сведения о численности муниципальных служащих администрации МО СП «сельсовет Арсланбековский» Ногайского района РД с указанием фактических затрат на их содержание за 3 квартал 2017г.

№ п/п	Наименование должностей	Кол-во шт.ед.	Денеж. вознагражд.	Ежемесяч. ден. вознагражд.	Должност. оклад	Оклад за кл.чин	Ежемесячные дополнительные выплаты				Район-й коэф.	Итого за 1 мес.	Итого за III кв.
							За высл.	За особые усл.	Премия за вып особ. усл.	Ежемесяч.ден. поощр.			
1.	Глава поселения Кульдиев Алибек Исламалиевич	1	9762	9762							1952	21476	64428
2.	Зам. (секретарь) главы МО – Асманбетова З.К.	1			2595	1063		2985		9342	1598	17583	52749
		2	9762	9762	2595	1063		2985		9342	3550	39059	117177

Глава администрации МО СП «сельсовет Арсланбековский» **А.И.Кульдиев**

ФЕСТИВАЛЬ

Зейинли эм белсенли яслар йыйылысы



«Медиа-несил» деп аталган I-нчи регионлар ара Кольем информационлык амаллар фестивали январда Карабудахент районунун Уллубийаулындагы «Куьнли яга» балалар савлык саклав лагеринде оьтти. Мунда балалар эм яслар уьшин газеталарынун эм журналларынун редакторлары, балалар-яслар СМИ бойынша специалистлери, язувшылар, власть органларынун эм ямагатлыктын ваькиллери, белгили журналистлер, журналистика эм адабият бойынша яратувшылык биригуьвлердин етекшилери, китапхана куллыкшылар, яс журналистлер эм окувшылар катнастылар. Солай ок ногай халкыннан фестивалде «Маьметекей» балалар журналынун бас редакторы Асантай Найманов, журналист Эмир Отевалиев, Карагас авыл школасынун окувшылары Рахим Кидирниязов эм Зейдулла Биарсланов ортакшылык эттилер.

Рахим 11-нчи класста, Зейдулла 9-нчы класста окыйдылар. Рахим республикалык кезегинде озган конкурсларда катнасып, савгалы орынларды бийлеген. Солай ок озган йыл Ильман Алипулатов -кишкейи атындагы саваллык фонды уйгынлаган, «Юрегинди тангылыкка толгыр» республикалык конкурсунда «Яхшылык дуньяды куткарар» деген ятлав эм сочинение язганы уьшин 2-нчи дережелди диплом ман савгаланган. Онын белгиленген ятлавы ман сочинениеси «Эки дуньядын ясарларын суьртер эдик» деп аталган китапке киргистилген. Бу яслар – С.Майлыбаева етекшилеген «Тулпар» кружогынун катнасувшылары, ятлав язув ман кызыксынадылар. Зейдулла спорт пан да каьр шегеди. Ол туьрли ерлерде озган спорт шараларда катнасып, баргылы орынларды бийлеген. Мине «Медиа-несил» фестивалинде де бу яслар сертификатларга, Сый грамоталарга тий-

исли болганлар. Форумнан тура Рахим бизи мен оз ойлары ман боьликти:

– Доьрт куьн узагына болган форумнын программасы бай эди, айтпага, туьрли мастер-класслар, тоьгерек столлар, семинарлар, йолгысылар. Баьри шаралар да бек кызыклы оьттилер. Биз онда болган конкурслардын бирисинде тувган авылымыз акында хабарладык, окутувшымыз Салимет Майлыбаева Кадрига багыслап язган ятлавын окыдык, «Газета» деген конкурсунда Ногай районумыз акында язган макаламьзды коьрсеттик. Меним куьбимде 23 окувшы эди. Куьбимиздин балалары журналист кесписи акында кино соктылар. Сол кино уьшин куьбимиздин 6 ваькили, сонун сырасында мен де, Сый грамота ман савгаланды. Бизге, балаларга журналист болмага ким ниетленеди деген сорав берилди, йыйылганлардан мени мен бирге 5 бала ортага шыкты, бизге туьрли соравлар берилди, сонунда аьр биримизге «Похвалный лист» тапшырылды. Зейдулла «Газета» конкурсунда катнасып, Сый грамотага тийисли болды.

Фестивальде биз озимизге янъи тенъ дослар таптык, олар ман аьли де байланьс тутамыз, телефон аркалы хабарлаймыз, бир-биримизге макалалар, ятлавлар язган аьсерде тувган соравларга яваплар, маслагатлар беремиз. Аьр кайсымыз фестивалден тура ййги эскеруьвлер, коьтериньки коьнуйл саклаймыз. Келек йыл да сосынди фестивалде катнаспага мырат этемен.

«Медиа-несил» фестивали бойынша Балалар-яслар СМИ ассоциациясы туьзилген, онын сырасына ногайлардан А.Найманов эм Э.Отевалиев киргенлер.

Н. КОЖАЕВА.

Сувьретте: Р.Кидирниязов эм З.Биарсланов.

МЕКТЕБ ЯШАВЫННАН

Ийгилик дуньяды куткарар

Янъыларда А.Джанибеков атындагы орта школасынун активной залында Ногай районунун волонтерларынун 1-нчи слеты болды. Онын мырады– Ногай районунда волонтер коьгалысын кенъ явов эм оьрлендируьв, волонтерлардын сыйын коьтеруьв эм ясларды социаллык практикага киргистуьв. Белгиленген шара «Яслык» яслар орталыгы, Ногай район билимлендируьв управлениеси эм А.Джанибеков атындагы школадын администрациясы ман уйгынланды. Мунда конакта «Ногайский район» МО аькимбасы Мухтарбий Аджеков, Махачкаладан – республикалык яслар орталыгынын директорынун орынбасары Рашид Абдулаев пан Яслар эм балалар ямагат биригуьвлер эм ДР «добровольчество» оьрленуьви бойынша боьлик етекшиси Заина Арсанбиева, билимлендируьв управленисинин методисти Альбина Маликова болдылар. Шарады «Яслар» яслык орталыгынын етекшиси Сафар-Али Сарсеев ашты. Ол йыйылганларды хошлап, келген конаклар ман таныстырды. Волонтерларга каратылган соьзлери мен «Ногайский район» МО аькимбасы М.Аджеков шыгып соьyledи.

– Волонтер коьгалысы бизим районда куьннен-куьнге оьседи эм онынъ



сыраларын коьп окувшылар, студентлер, окутувшылар, врачлар толгырадылар. Ногай районунун волонтерлары ямагат яшавда белсенли катнасадылар, кыйын аьлге туьскен эсли аьдемлерге ярдам этедилер, наркомания, экстремизм, терроризм эм яслар кыянатлыктын алдын шалуьвга каратылган ис пен каьр шегедилер, деди район аькимбасы. Солай ок, ол волонтерларга сосы ийги иси уьшин оз разылыгын билдирди эм олар район етекшилеви ягыннан коьтергишленегин билдирди. Мухтарбий Кошманбетович белсенли деген 21 волонтерга ДР Яслар министрствосыннан Сый грамоталар эм 3 слет уйгынлаштыларга разылык хат тапшырды.

Тагы да мунда волонтерларга

каратылган соьзлерин А.Джанибеков атындагы школадын етекшиси К.Ярикбаева, билимлендируьв управленисинин методисти А.Маликова эм Махачкаладан келген конаклар айттылар. Оннан сонъ балалар командаларга боьлинип, заманга келисли проектлер туьзип, мыратлар салып уйьрендилер, сонъ туьзилген проектлери мен йыйылганларды таныстырдылар. Солай ок олардын сырасындагы экология эм социаллык барысы ман байланысла проектлер район етекшиси мен каралак. Волонтерлар слетын озгарув ниети – ийги ислер этуьв уьшин янъи волонтерлар командаларын туьзуьв.

Н.ЭРЕЖЕПОВА.

Сувьретте: шарадан коьринис.

Йол-юрис кагыйдаларын билейик



Янъыларда А.Х. Джанибеков атындагы мектебинде 4-нчи-6-ншы класслардын окувшыларынын араларында ЮИД (юные инспектора движения) шарасы болып озды. Шара бойынша балалардын йол-юрис кагыйдаларын кайтип билетеганларын тергедилер. Олардын билимлерине Ногай район бойынша ОВД МВД куллыкшысы Э.Картакаев, физкультура эм ОБЖ сабакларыннан окутувшы А. Койбаков, тербия-

лав бойынша мектеб етекшисинин орынбасары Э.Сунондикова белги бердилер.

Шарадын барысында балалар оз оьнерлерин биов, йьрлав эм театраллык коьринислер бойынша да коьрсеттилер.

Солай ок, шара катнасувшылары йол-юрис кагыйдалары бойынша там газетасын да аьзирлеген эдилер, элбетте, балалар сол кагыйдаларды бек ийги билетеганларды да

сезилди.

Ойын бек кызыклы оьтти, катнаскан аьр бир бала разы болып калды. Бу кагыйдалар оларга яшавлары бойынша да бек пайдалы.

Ойын бойынша, баьримизге де белгили болганлай, енъилген де, енъувши де болады. Бу ойын да соьйтип оьтти, енъувши болып, 6 «а» класс окувшылары, класс етекшиси С.Зарманбетова шыктылар, 6 «в» класс окувшылары, етекшиси И.Оразбаева – экинши орынга тийисли болдылар, эм уьшинши орынды 5 «а» класс окувшылары (етекшиси А.Курганова) эм 4 «б» класс окувшылары (етекшиси Д.Ахмедова) оьзлери ара боьдилер.

Бу куьн озгарылган шара да балалардын эслеринде ййги ызын калдырагына шек йок.

Г. КУРГАНОВА.

Сувьретте: ойын катнасувшылары.

Бораншы авыл яшавшысы
Аджигайтар Оразбаевич Кадырбердиевке
10-ншы октябрьде 60 яска толганы ман

Ян йолдасы деп суьемиз,
Аданас деп сыйлаймыз.
Алпытс йыллык мерекенъ
Алты кере айлансын.
Мерекенъ мен кутлайык деп
Тувганларынъ асыксын,
Коьнъилинъе еткендей
Аьруьв соьзлер айтълсын.

Кутлавшылар: ян косагы Бальбике,
кедеси-Алим, карындаслары-Мадина, Сакинат, Заира.

Нариман авыл яшавшысы
Шавкет Исмаилович Шигаевке
12-ншы октябрьде 10 яска толувы ман

Тувган куьнинъ, яс йигит,
Куванышлы той болсын.
Тувганларынъ йьйьзлыгп,
Гуьрилдеген карс соксын.
Табанлардан от шыгып,
Йьйьзлганлар бийисин.
Яс йигитти хошлайык деп,
Кардаш-туькым суьйинсин.

Кутлавшылар: тетеси Халиме, атасы Исмаил эм анасы Мадина,
карындасы Сабина, абалары Софья эм Айгуль.

Потребителям электроэнергии

Руководство Ногайских районных электрических сетей ПАО Межрегиональной распределительной сетевой компании Северного Кавказа АО «Дагестанская сетевая компания» дополнительно напоминает потребителям юридического сектора (коммерческие магазины, образовательные учреждения, МО сельских поселений, станции тех. обслуживания, мастерские и т.д.) о необходимости предоставления отчета о потребленной электроэнергии за текущий месяц до 25-го числа в отдел управления транспортировки электроэнергии.

Руководство Ногайских РЭС

«ШОЛТ ТАВЫСЫ» (ГОЛОС СТЕПИ) (+6)

ТОКТАСТЫРУВШЫ:
Дагестан Республикасынун Баспа эм информация министрствосы.
Бас редактор
КОЖАЕВА Э.Ю.

Дагестан Республикасы бойынша Байланьс информациялык технологиялар эм коьлем коммуникациялар тармагында тергев салув бойынша Федераллык служба управленисинде регистрацияланган.

Регистрациялык номери ПИ №ТУ 05-00359 (12 декабрь 2016 й.)

Колязбаларга рецензия берилмейди. Олар кери ызына кайтарылмайдылар. Авторлар ой токтастары редакциядыкы ман келисеске боладылар. Авторлар язылмалары уьшин явапдылар. ДР-нынъ Баспа эм коьлемлик коммуникациялар бойынша комитети.

Баспалаьга кол басылуд заманы – 17 саватте. Баспалаьга кол басылган – 16 саватте.

Адрес редакции и издателя:
368850, Республика Дагестан, Ногайский район, с.Терекли-Мектеб, ул.К.Маркса, 49
Газета «Голос степи».
Электронный адрес: sholtavisi@mail.ru

Официальный сайт газеты (www.golos-stepi.ru)

Телефоны:
Общий отдел – 21-4-71
Индекс – 51365

Газета выходит 52 раза в году.
Тираж – 3000 экз.
Цена – 5 рублей.
Реклама и объявления публикуются по договорным ценам.

Газета отпечатана в типографии ГАУ РД «ИД «Дагестан» по адресу: 367018, ДР, г.Махачкала, Проспект Петра 1, 61.